75 років
Службі Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 25. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ЛЮТОГО 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 7, 1968 No. 25. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 6 лютого, 1968

В АМЕРИЦІ

ЗАХОДИТЬ ТАКА МОЖЛИВІСТЬ, що члени збройних сил ЗДА мусітимуть довше виконувати свою службу, ніж це повинно бути згідно зі звичайним часом. Цю справу вже обговорював президент Джансон у Білому Домі з деякими членами Конґресу. Секретар Білого Дому Джордж Крісцієн повідомив журналістів, що в цій справі немає жодного внеску в Конґресі, Президент обговорював цю проблему тільки принагідно, вона була б актуальна тоді, коли б теперішнє напруження з Північною Кореєю довело б до довшої кризи.

НАЛАТНА БАНКОВА КОМІСІЯ схвалила проєкт, щоб скасувати теперішній закон, згідно з яким державна скарбниця мусить зберігати 25 відсотків золота на забезпечення однієї четвертини банкнотів, які є в обігу. Згідно з теперішнім станом в державній скарбниці мусить бути золота вартости 10.7 більйона дол., бо це становить четвертину всіх банкнотів в обігу. Цей проєкт переслали до повної Палати. Сенатська Банкова Комісія також веде переслухання в цій справі. Там зізнавав Дейвід Рокефеллер, директор Чейс Менгеттен банку в Ню Йорку, який сказав, що до оборони доляра треба контролі інвестицій за кордоном ЗДА та обмеження виїзду поза океан.

ОБ'ЄДНАННЯ ВСІХ РОДІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ КАНАДИ настало 1-го лютого 1968-го року. Канадійська Армія, Королівська Канадійська Фльота і Королівське Канадійське Летунство від 1-го лютого творять Канадійські Збройні Сили. В численних командах у цілій Канаді справляли „поминки" по традиційному способі військового життя. В інших місцевостях відбулися інавґураційні прийняття, де вихвалялося нову еру в національній обороні. Від 1-го лютого 103,000 вояків і старшин є членами Канадійських Збройних Сил, матимуть однаковий однострій та однакові ранґи. Тільки у фльоті збережуться теперішні ранґи для тих, що вже відбувають військову повинність.

ЗОРГАНІЗОВАНЕ РОБІТНИЦТВО заявляє, що воно не буде йти за вказівками президента Джансона, який в Економічному звіті закликав робітництво не домагатися збільшення платень у висоті 5.5 відсотка або й більше, бо таке домагання збільшує інфляцію. Американська Федерація Праці — Конґрес Індустрійних Організацій заявили, що вони тоді послухали б Президента, коли б настав стан крайної необхідности, і коли б були стабільні ціни на всі товари, на прибутки, дивіденди, платні для урядовців та компенсації для директорів корпорацій. Голова Міжнародного Товариства Машиністів П.Л. Сімілер заявив, що кошти прожитку збільшуються, тож треба збільшувати й заробітні платні.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКЕ ВІЙСЬКО ВРЯТУВАЛО 34-ОХ МІСІОНАРІВ, що їм погрожувала жорстока смерть з рук комуністичних терористів. Місію, що знаходиться за 35 миль на північний схід від Сайґону, облягали комуністи і маленька залога відбилась від минулої п'ятниці до неділі, поки наспіла — в останній хвилині — відсіч. Між врятованими були 14 жінок, 11 мужчин і 9 дітей. На іншій місії за 45 миль дальше на північ — комуністи, вдершись до неї, вбили шістьох місіонарів, одного поранили й двох схопили.

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА" ПРИНЕСЛА СТАТТЮ про американсько - північнокорейський конфлікт з приводу схоплення північно - корейськими комуністами корабля „Пуебло" і його 82-членної залоги, та в останньому реченні тієї статті „дораджує" Америці „не виявляти надто поквапних дій, які загострили б ситуацію". Тому, щоназагал та стаття менше лайлива, аніж звичайно статті в совєтській пресі, американські коментатори добачують в ній бажання кремлівських володарів, щоб той конфлікт за „Пуебло" скінчився без воєнних дій. Можливо, що Москва лякається, що нова війна в Кореї примусила б СССР до інтервенції по стороні Північної Кореї, цебто прийшло б до третьої світової війни, якої Москва не хоче.

АРХИЄПИСКОП САРАҐОСИ В ЕСПАНІЇ, ПЕДРО КАНТЕРО КВАДРАДО, З УРЯДУ ЧЛЕН ЕСПАНСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ — „КОРТЕЗІВ" — ВИСТУПИВ ПУБЛІЧНО проти урядового законопроєкту, за яким уряд матиме право проголошувати різні справи, як „засекречені". До таких справ належали б, м. і., всі відомості про засідання еспанського уряду, про переговори уряду з іншими державами в справі різних договорів і т. п. У практиці це було б значне загострення цензури і обмеження свободи слова еспанської преси.

ФРАНЦУЗЬКІ ДЕРЖАВНІ КОЛА І ПРЕСА ОБУРЕНІ з приводу виступу західньо - німецького міністра закордонних справ Віллі Брандта, який на зборах своєї Соціял - демократичної партії висловив певність, що „французько - німецька приязнь . . . виявиться сильнішою за заскорузлі думки про Европу голови уряду, очманілого владою". Західньо - німецький уряд заперечив, наче б Брандт дослівно сказав таке, але французи не вірять тому запереченню і вважають, що Брандт образив де Голля.

ІЗРАЇЛЬ ПЕРЕНОСИТЬ СВОЄ МІНІСТЕРСТВО ПОЛІЦІЇ З ТЕЛЬ АВІВУ до східньої частини Єрусалиму, рішивши примістити його в незакінченому будинку шпиталю, що його розпочали будувати йорданські араби, коли та частина міста належала до Йорданії. Ізраїль вивласнив недавно 838 акрів у тій, колишній йорданській, частині Єрусалиму, де будуватиме оселі для нових ізраїльських поселенців. Араби гостро протестують проти тієї ізраїльської політики.

„НЕ ХОЧУ ДРУГОГО ПРОКЛЯТОГО ДІЄНБІЄНФУ" — заявив президент Джансон у зв'язку з приготуваннями Північного В'єтнаму до генерального наступу проти американських військ в обширі Хезаню недалеко кордону між двома частинами В'єтнаму. Тому Президент зажадав від кожного шефа об'єднаних штабів, щоб він на письмі ствердив, що американські війська зведуть нанівець ту комуністичну офензиву, яка — за нахвалянням північно-в'єтнамської пропаґанди — мала б зліквідувати американську „окупацію" Південного В'єтнаму.

У ДАНІЇ ВІДБУЛОСЯ ВІНЧАННЯ ДОЧКИ КОРОЛЯ ФРЕДЕРИКА Й КОРОЛЕВИ ІНҐРІД БЕНЕДИКТИ з німецьким князем Ришардом фон Берлебурґ. На вінчанні були приявними 4 королі і 3 королеви та деякі князі, що мають надію відзискати престіл, як ось в Еспанії. Між приявними були грецький король і його дружина Анна, сестра данської княжни Бенедикти. Королева Інґрід і мати князя Ришарда були шкільними товаришками і залишились на все життя приятельками.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ АКЦІЯ ОЧИЩУВАННЯ МІСТ ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ ВІД КОМУНІСТІВ

Здорові й ранені американські вояки залягли на одній з вулиць великого міста Гуе, колишньої королівської столиці у Південному В'єтнамі. Те університетське місто подобає тепер, як одно велике бойовище й військовий табір: американські й південно-в'єтнамські війська відвойовують дім за домом, вулицю за вулицею від партизанів, які в минулому тижні несподіваним масовим наскоком здобули місто. Це була найбільша перемога комуністичних партизанів в їхній минулотижневій генеральній офензиві, політичною ціллю якої було скинути існуючий в Південному В'єтнамі вільний режим і настановити власний. В Гуе й різних інших містах почали вже урядувати „революційні комітети".

Сайґон. — У столиці Південного В'єтнаму Сайґоні, в Гуе, Данангу й інших містах Південного В'єтнаму, які були предметами масових атак комуністичних партизанів в минулому тижні, продовжується акція американського і південно-в'єтнамського війська остаточно очистити ті міста з решток партизанів. В Гуе, яке було впродовж двох днів цілком у руках комуністів з їхнім прапором над міською радою, американські морські піхотинці зуміли врізатися клином між комуністичні позиції. Вої йдуть від кам'яниці до кам'яниці, при чому, очевидно, зростає матеріяльне знищення того міста. У Сайґоні комуністичні партизани - терористи все ще нараховують яких 600-700 осіб, які раз-у-раз виконують несподівані терористичні акти. Віце - президент Південного В'єтнаму Нгуєн Као Кі, колишній командант південно - в'єтнамського летунства, заявив, що уряд буде розподілювати зброю між льояльних громадян для самооборони проти комуністичних терористів, про чому кожний громадянин буде добре перевірюваний, щоб зброя не дісталась в руки комуністів. В обширі ріки Меконґ комуністичні партизани заатакували були в минулому тижні 11 провінційних столиць з усіх тамошніх 16 провінцій. Згинуло при тому коло 1.200 цивільних осіб, коло 3.000 були ранених та кругло 100.000 бездомних в паніці покинули свої доми й оселі. За висловом одного американського старшини — Ганой, столиця Північного В'єтнаму „спокійніший тепер за Сайґон". Число вбитих комуністичних партизанів зросло понад 20.000, але й число вбитих альянтських вояків зросло до 1.169. В Гуе звільнено 22-ох американських військових дорадників і двох цивільних американців, що їх облягали комуністи в одному домі, але все ще нема вістки про 30 американських цивільних осіб, які зникли в ході боїв у тому місті. Південно-в'єтнамські й американські чинники натаврували того в'єтнамського генерала, який застрілив з пістолі приведеного до нього полоненого партизана.

Південна Корея запротестувала проти розмов ЗДА з Північною Кореєю

Сеул. — Південно - корейський уряд заклав протест перед американським амбасадором Вільямом Портером проти того, що американці стрічаються в Панмунджомі з північними корейцями під неприявність південних корейців і переворюють з ними про повернення схопленого північними корейцями американського воєнного корабля „Пуебло". Такі зустрічі відбулися двічі в минулому тижні і третя така зустріч відбулася знову в минулу неділю. В цій справі американський амбасадор мав понад одногодинну розмову з прем'єром Південної Кореї Чунґ Іль Квоном. У столиці Південної Кореї Суелі поширилась поголоска, що Америка готова „перепросити" Північну Корею і признати, що „Пуебло" заплив був на територіяльні води Північної Кореї, — за ціну повернення Америці того корабля і його 82-членної залоги. З американського боку заперечено, наче би Північна Корея погодилася на зворот корабля і його залоги, але викликання до Панмунджому двох американських амбулянсів, лікарів і медсестер вказувало б на те, що передбачується перевезення туди комуністами американських полонених моряків.

У Виховному зверненні до Конґресу, Президент проголошує п'яту свободу — свободу від іґнорації

Вашингтон. — 5-го лютого президент Джансон переслав Конґресові Виховне звернення, в якому просить Конґрес, щоб оголосив нову, п'яту свободу, додавши її до відомих чотирьох свобід Ф. Д. Рузвелта — свободу від іґнорації. В цьогорічному Виховному зверненні Президент найбільше уваги присвячує найвищим академічним школам. Та він не занедбує і середніх шкіл (гай скул) та початкового шкільництва, домагаючися також шкіл для дітей в передшкільному віці. Та президент Джансон найбільше турбується тим, щоб вможливити вчитися у найвищих школах, коледжах і університетах всім тим, які цього бажають, і які здібні користати з найвищих шкіл. Помічники Президента заявили, що впродовж трьох або чотирьох років всі зможуть користати з найвищих шкіл, якщо Конґрес схвалить проєкт Президента.

Обрано вже п'ять місць на Місяці для „приземлення" космічного корабля

Кейп Кеннеді. — Крайова Адміністрація Аеронавтики і космічних дослідів визначила вже п'ять місць на поверхні Місяця, на яких мав би приземлитися американський космічний корабель „Аполло" початково без залоги і згодом із трьома астронавтами. Усі ці місця визначено здовж рівника на Місяці, два в околиці Океану бур, одне в Центральній затоці і два на Морі спокою на сході. Перші пробні лети до двох із визначених місць відбудуться вже цієї весни. Із решти трьох буде вибране те місце, куди буде спрямований „Аполло" вже із людською залогою.

РЕДАКТОРИ ЕТНІЧНОЇ ПРЕСИ ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З УКРАЇНСЬКИМ ТОРОНТОМ

Учасники „Тури доброзичливости" редакторів етнічної преси по українських інституціях Торонта 27 січня 1968 р. в бібліотеці Філії УНО при вул. Коледж. Посередині сенатор Павло Юзик і голова Асоціяції Етнічної Преси Онтаріо д-р П. Кіршбаум.

Торонто (В.Д.). — В суботу 27-го січня ц.р. Спілка Українських Журналістів Канади зорганізувала турне редакторів етнічної преси по українських установах, церквах та організаціях. Вже рано о год. 10-ій зібралася поважна кількість редакторів етнічної преси в бібліотеці УНО при вул. Коледж, де привітав їх голова СУЖ ред. В. Левицький, а пані вгостили сніданком. До присутніх промовляв сенатор П. Юзик, вияснив ролю, значення і організаційний стан „третьої сили" — етнічних груп в Канаді, що є поза англійцями і французами. Дальше говорив генеральний секретар СКВУ п. М. Плавюк, підкреслюючи ролю і вклад українців у розбудову Канади, як і допомогу визвольним змаганням українського народу на рідних землях. Голова Т-ва Етнічної Преси д-р Кіршбавн з захопленням дякував українським колеґам за таку добру і корисну ініціятиву та за прийняття. Турне редакторів почалося оглядинами приміщень УНО зі школою, бібліотекою і кредитівкою. Спільним автобусом цілоденної школи св. Йосафата, під проводом голови СУЖ В. Левицького і „ґайда" М. Поронюка, що давав інформації, вирушили етнічні редактори оглядати „українське Торонто". Черговим був Інститут св. Володимира, Український Дім при вул. Кристі, Український Народний Дім при вул. Липпинкат, Українська Православна Катедра св. Володимира, Дім „Просвіти" при вул. Бетурст, тамже і Видавництво „Гомін України", Українську Католицьку Церкву і школу св. Миколая при вул. Квін, цілоденну школу св. Йосафата при вул. Френклін, Пластову Домівку і ґалерію „Ми і Світ" при вул. Блюр, дальше торговельне підприємство „ЮБіЕй" та гостинницю „Мейфер Ін" при вул. Квінсвей, де й закінчено турне вечерою, яку уфундувало підприємство „ЮБіЕй". Там під час вечері ред. М. Сосновський з Оттави відчитав доповідь „Українська преса в Канаді", а потім слово забирали ред. О. Тарнавський, пані Броцка (полька), п. Малко (македонець) і ред. В. Левицький. Крім усних інформацій, редактори одержали в кожному центрі виготовлені „пресрелізи".

Пропонують тримовність Канади: англо-франко-українську

Вінніпеґ. — У зв'язку з конституційною конференцією федерального й провінційного урядів Канади в Оттаві в днях 5 - 7 лютого 1968 Українська Наукова Рада Канади переслала членам Кабінету, прем'єрам усіх провінційних урядів та видатнішим політикам в Оттаві меморандум т. зв. „Блюпрінт" для поправки 133 секції БНА Акту.

Приймаючи в основі 10 відсотків іншомовного населення як французьке чи англійське й піддержуючи в цьому формулу проф. Яр. Рудницького з його „Сепаратного звіту" в Рапорті Королівської Комісії Б. - Б., а з другого боку беручи до уваги переляк франко - й англомовних канадійців, мовляв, ця формула „збалканізує" мовно Канаду, Українська Наукова Рада Канади запропонувала в цьому „Блюпрінті" визнати в Канаді дві офіційні мови — англійську й французьку й одну обласну — українську, цю останню на теренах, де українське населення творить 10 відсотків і більше (Манітоба, Саскачекан і Альберта). Коли Швайцарія може мати три офіційні мови й одну обласну („національну") — говориться в меморандумі УНаук. Ради — й коли Бельгія може мати дві офіційні й одну обласну (реґіональну) мову, то Канада може теж визнати конституційно дві офіційні й одну обласну (реґіональну мову. В арґументації УНаук. Ради видвигнено факт, що українська мова — як „мейджор" (найчисленніша) слов'янська в Канаді репрезентує цілу слов'янську етнічномовну групу, третю щодо числа після британців і французів. „Блюпрінт" звертає увагу урядові Канади на факт, що в цій країні є три основні мовні родини: тевтонська з головною англійською мовою, романська з французькою на чолі й слов'янська з українською. Мовне питання Канади можна найкраще розв'язати, даючи кожній із трьох основних мовних груп конституційне визнання через її найчисленнішого представника. Ця розв'язка дає статус офіційних мов — англійській та французькій, а статус обласний (реґіональний) — українській мові. Всі інші мови в Канаді мали б бути забезпечені останньою поправкою до БНА Акту 133 — а саме запевненням, що новий статус трьох мов у Канаді в нічому не применшує набутих у минулому чи майбутньому привілеїв кожної зокрема. „Блюпрінт" УНаук. Ради підписав д-р М. І. Мандрика, її генеральний секретар, та проф. М. Боровський, генеральний секретар УВАН у Канаді.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

УКРАЇНСЬКІ ВИШИВКАРІ В „ГЛОБ ЕНД МЕЙЛ"

Торонто. — Щоденник „Глоб енд Мейл" з 30 січня опублікував велику фотознімку з підписом „Вишивають — для української культури", на якій видко близько двадцяти дівчаток і хлопчиків в українських вишиванках в гарній клясі школи при церкві св. Йосафата. Під фотознімкою є пояснення, що діти вдягнені в українських вишивках — традиційній ноші країни їхнього походження, та що вони вчаться вишивати під керівництвом учительки п-і Діяни Яник. Простору і світлу клясу прикрашує погруддя Тараса Шевченка.

ВСТУПНІ ІСПИТИ ДО АКАДЕМІЇ СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО

Філядельфія. — У суботу 3-го лютого для студенток початкової кляси Академії св. Василія Великого відбулись вступні іспити, наслідки яких ще не відомі. До іспитів зголошувались дівчата, які тепер навчаються в кінцевій, ґрадуаційній клясі початкової школи. Потребуючі студентки мають змогу одержувати стипендії Академії.

БАЛЬ ІНЖЕНЕРІВ І ЛІКАРІВ

Ню Йорк. — У готелі „Валдорф Асторія" має відбутись 17 лютого бенкет та баль, з ініціятиви Товариства Українських Інженерів Америки і Українського Лікарського Товариства Північної Америки. Під час балю відбудеться презентація дебютанток. Вступ на бенкет і баль від особи 20 дол.

КОНЦЕРТ НА ФОНД ДМ. Д. ДОРОШЕНКА

Ню Йорк. — Комісія Фонду ім. Д. Дорошенка влаштовує річний концерт для придбання ресурсів до фонду на допомогу потребуючим українським вченим та їх родинам.

Концертову програму склав проф. В. Кіпа з творів клясичних і сучасних композиторів, переважно з українською тематикою. Концертуватимуть: Валентина Жила - Наливайко (колоратурне сопрано), піяністка Ірина Кіпа, артист Юрій Федорів (баритон), а також молоді виконавці: Христина Салачинська, Юрій Кейс, Адріян Брітан, брати Тома і Роберт Костери. Введена також клясична ґітара в грі братів Костерів, молодих американських студентів професора Леоніда Болотіна в Меннес Коледжі. Вперше виконуватиметься п. В. Жила - Наливайко дві нових композиції В. Кіпи з циклу 15, написаних за останній час на слова Лесі Українки. З огляду на благодійну мету концерту акомпаніямент для всіх солістів взяв на себе проф. Вадим Кіпа. Концерт відбудеться в неділю 11-го лютого о 3-ій год. дня в залі УВАН.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

Ню Йорк. — Конференція, присвячена пам'яті дійсного члена УВАН у ЗДА, Дмитра Солов'я, відбудеться за такою програмою: відкриття, Іван Бакало: Дмитро Федорович Соловей, Григорій Костюк: Дмитро Соловей - науковець і письменник, Володимир Міяковський: Дмитро Соловей і Академія. Конференція відбудеться в суботу 10го лютого о 6-ій год. веч. з будинку УВАН.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВЕЦЬ ОДЕРЖАВ НАГОРОДУ

В числі професорів Міського Університету м. Ню Йорку, що одержали нагороду City University Faculty Research Grant в сумі 2,000 дол., знаходимо ім'я д-ра Василя Омельченка, асистента професора Гантер Коледжу. Цю стипендію він одержав для уможливлення закінчити працю „Петро Полетика, російський дипломат в ЗДА і його зв'язки з американським політичним і культурним світом", над якою працює біля року. Петро Полетика (1778-1849) займав різні дипломатичні посади в Колеґії Закордонних Справ Росії. Був радником російської амбасади в ЗДА (1809-1811), а згодом надзвичайним посланником і повноваженим міністром в ЗДА (1817-22), членом Американського Філософічного Товариства в Філядельфії, автором низки праць. Д-р Василь Омельченко вже зібрав багато документального матеріялу для висвітлення особи і діяльности Петра Полетики в американському політичному і культурному світі.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сила комуністів у В'єтнамі

Президент Джансон, покликавшись на погляди найвищих військовиків, висловив на своїй пресовій конференції у п'ятницю минулого тижня переконання, що генеральний наступ південнов'єтнамських партизанів скінчився їх мілітарною поразкою, за якою прийде й поразка психологічна.

Оптимізм оптимізмом, але фактом є, що комуністам удалося захопити в свої руки в цілості або частинно десятки міст і містечок, і що дотепер у деяких із них урядують наставлені ними „революційні комітети", а за інші міста йдуть завзяті бої. Якщо ціллю тієї комуністичної офензиви було відтягнути американські війська із загрожених провінцій — то їм це вдалося: південнов'єтнамські залоги, які перебрали були на себе охорону й безпеку міст, завели, і американці були примушені кинути туди своїх вояків, свої танкові з'єднання і летунство. Американці самі признають, що в тому масовому наступі В'єтконґу на південнов'єтнамські міста і містечка зовсім незначну участь брали вояки реґулярної північнов'єтнамської армії. Значить, ту масову акцію переводили майже виключно комуністичні партизани. Минулого тижня вони виявили не тільки свій першорядний військовий вишкіл та фанатизм, але й чисельну силу. І коли їм вдалося на всьому великому просторі Південного В'єтнаму зв'язати американські й південнов'єтнамські війська у боях за міста і містечка, коли вдалося протягом тижня завдати альянтам втрат понад півтори тисячі вбитими й понад 4.000 раненими, схаотизувати життя у десятках міст і стероризувати мільйони мешканців — то це не абиякий успіх комуністів.

І тому, хоч можна поділяти оптимізм Президента та його близьких дорадників, що остаточно комуністи програють і мілітарно і психологічно, не можна погодитися з твердженням, що комуністи вже програли. Треба ствердити, що вони покищо таки здобули той психологічний успіх, що його завжди має демонстрація сили й відваги. І коли комуністам не вдалося скинути державної влади Південного В'єтнаму, то вони сильно підірвали її престиж, виявивши ще раз, що та влада не втішається великою популярністю. Комуністам не вдалося підштовхнути ввесь нарід у Південному В'єтнамі до загального повстання і державне військо до бунту проти своїх старшин, але їм удалося виявити на ввесь зріст, що за п'ять років війни Америка не зуміла її виграти.

Могутній голос України

Книжку засудженого українського діяча культури Вячеслава Чорновола, що знайшла такий широкий відгомін у світі, можна назвати голосом сумління не тільки України, а й інших поневолених в СССР націй. Її можна назвати також судовим процесом України над большевицькою Москвою, над останньою світовою імперією — СССР. Як ще ніколи досі світова преса, повідомляючи про страшні документи знущання над людиною, прихильно коментує цілу українську проблему. 11-го січня ц. р. в „Едмонтон Джорнал" з'явилась стаття Пітера Вортінґтона про нового совєтського кацетника В. Чорновола та його книжку. Статтю названо найбільш вимовно: „Голос із кам'яного мішка", немов слідом за віршем замученого на совєтській каторзі ще за Сталіна поета Драй-Хмари, який писав: „Я в кам'янім, у кам'янім мішку" . . . 15 січня в поширеному американському журналі „Ню Лідер" з'явився взятий із книжки В. Чорновола переклад листа С. Караванського, який обвинувачує московсько - окупаційний режим у знущаннях над українським та іншими поневоленими народами, у винищуванні національних мов і культур в СССР. Дотепер про книжку В. Чорновола „Лихо з розуму" повідомили мільйони своїх читачів понад 10 світових щоденників і журналів, між ними „Ню Йорк Таймс", лондонський „Таймс", паризький „Орор", канадійський „Телеґрам" та ін., і такі нібито місцеві, але з великими впливами щоденники, як філядельфійський „Сандей Бюлетин" або „Манчестер Юніон Лідер" . . .

Показово що світова преса заговорила про книжку В. Чорновола саме під час відзначування 50-ліття т. зв. жовтневої революції, і саме тепер, коли Об'єднані Нації проголосили 1968 рік Роком Людських Прав. Важливо й те, що отаке світове обвинувачення Москви відбувається якраз у той час, коли частина українського народу у вільних країнах світу відзначає, разом із співгромадянами своїх країн, 50-річчя проголошення української держави — Української Народної Республіки. В той час, як над ратушами багатьох американських міст повівали українські національні прапори, — над світом лунав і лунатиме далі могутній голос України, яка добивається права жити вільним і незалежним життям.

Мих. Килимний

ПОЖНИВ'Я СОВЄТСЬКИХ СВЯТКУВАНЬ

(1)

Куритиба. — 50-річчя святкування жовтня збіглося в часі з вилізанням гострих і неприємних Кремлю шил, що продіравлюють мішок червоної імперії. На тлі згаданих святкувань ці шила виглядають особливо виразно. За пресою вільних країн цій справі приділимо і ми належне місце.

П'ятдесят вистражданих років

Хоч як із шкіри вилазили совєтський уряд і партія, їхня пропаґанда 50-ліття „першої в світі країни соціялізму" не викликала в світі захоплення. Подавані „досягнення" безсторонні коментатори взяли під аналітичний розгляд, наслідком чого вони цілком втратили свій блиск. На сторінках західньої преси насамперед поставлено питання: якою ціною осягнено „соціялістичні перетворення"? І відповідь на це питання доосновно перевертає твердження совєтської пропаґанди.

Безперервний поліційний терор з перших же днів „жовтневої революції", запроторення мільйонів людей до концтаборів, примусове перекидання робочої сили з місця на місце, її мізерне винагородження, двічі проведений штучний голод, постійне недоживлення людности, жахливий стан з мешканнями, брак найпотрібніших речей широкого вжитку і, як остаточний вислід того всього, втрата (враховуючи і воєнний час) СТА МІЛЬЙОНІВ ЛЮДЕЙ.

Отож, „соціялістична індустрія", що їй і досі дуже багато чого бракує, створена безмірним терпінням народів, безоглядно визискуваних режимом. Передові країни Заходу пропорційно мають куди більші досягнення, здобуті за той же час нормальними шляхами розвитку.

Про сільське господарство СССР нема чого й говорити: після проведення колективізації воно постійно деґрадує і вироджується, що стверджено навіть в усіх европейських комуністичних країнах.

А в ділянці культури партія є справжньою довбнею, що брутально нищить вияви вільної думки, які не вкладаються в рямці її постанов. Навіть найбільші вчені-техніки в ділянці опанування космосу (Корольов) чи в конструкції військових літаків (Мікоян, Гуровіч, Туполєв, Касяненко, Калінін) не оминули пазурів таємної поліції. За 50 років російська література не дала жадного імени, яке можна було б поставити нарівні з Пушкіним, Толстим, Турґенєвим, Достоєвським, Чеховим, ба навіть Горьким.

Пілігрими не йдуть до Москви

В комуністичних країнах-сателітах не тільки у масах населення, а навіть у керівних колах перестають цікавитися життям в Совєтському Союзі. І це не зважаючи на догідні умови подорожі до СССР, на наполегливі заклики Москви. Натомість мешканці СССР, коли немає змоги виїхати на Захід, охоче їдуть до европейських комуністичних країн і, повертаючись, вихваляють тамтешнє життя. Життям у Совєтському Союзі перестають цікавитися також комуністи Італії, Франції, Англії.

Кремлеві доводиться вживати особливих зусиль, щоб зібрати до Москви на наради комуністичних лідерів інших країн. А після кожного такого зборища совєтські ватажки мусять самі виїздити до Будапешту, Праги чи Варшави. Москва змушена примиритися з тезою про „різні шляхи до комунізму".

У процесі підготови до святкувань 50-річчя жовтня Кремль сподівався вбити аж трьох зайців: вразити чужоземців своїми „досягненнями", засудити або хоч домогтися засудження червоного Китаю і поновити централізацію в своїх руках керівництва комуністичними партіями світу. І які ж вийшли з того наслідки?

Червоний Китай та Альбанія взагалі не вислали своїх делеґацій до Москви. На чолі кубинських комуністів приїхав.. міністер охорони здоров'я. Всупереч вихвалянням Брежнєва, Косиґіна, Підгорного, комуністичні делеґації виявили вийняткову стриманість в оцінці СССР: вони відзначали лише факт 50-річного існування СССР, уникаючи говорити про його здобутки.

Не пощастило Москві перевести у себе міжнародну комуністичну конференцію, щоб засудити червоний Китай і відновити централізоване керівництво. Найбільше, що Кремлеві повелося, це домовитися про скликання міжнародної комуністичної конференції в лютому, але вже не в Москві, а в Будапешті.

Нашийники на Мадярщину і Чехо - Словаччину

Однак під час святкування жовтневих роковин Москві пощастило затягнути щільніше нашийники на Мадярщині і Чехо - Словаччині.

У московських „Ізвєстіях" появилась вістка про засідання Комісії закордонних справ Верховного Совєту СССР, на якому один із заступників міністра закордонних справ, Іллічову, поінформував про нову угоду між Совєтським Союзом і Мадярщиною. Іллічов заявив, що, належачи разом з іншими соціялістичними країнами до Варшавського пакту, СССР і Мадярщина „вирішили" ввійти в ще більше пов'язання між собою на основі цієї угоди.

(Закінчення буде)

К. Крупський

ПРАВДИВА СТОРОНА КОЕКЗИСТЕНЦІЇ

Коротко згадуючи про цінний репортаж кореспондентки „Денвер Пост" Ольги Куртіс у статті „Об'єктивні думки про большевицьке 50-ліття" („Свобода" з 12 грудня м. р.), я висловив жаль, що вона не бачила в Україні українців.

Так воно виглядало з її шести статтей, надрукованих в „Емпайрі" — недільному додатку до щоденника „Денвер Пост". Але сьома і кінцева стаття О. Куртіс із серії „Прихована Росія", що була надрукована під назвою „Не ми вас, а ви нас ненавидите", показала, що вона таки бачила українців і правильно зрозуміла стан українського народу.

Куртіс перебувала в Совєтському Союзі два місяці. Завдяки доброму знанню російської мови вона могла сама подорожувати і розмовляти з різними людьми. І тому вона могла запримітити ненависть росіян до Америки, якої не бачать 99% американських туристів. Ту ненависть, пише вона, можна підсумувати у вислові одної росіянки: „Не ми вас, а ви нас ненавидите". Інша росіянка заявила: „Я плюю на вашу американську брехню".

Це не диво, лише О. Куртіс, у світлі того, що росіяни слухають і читають про американців. Америку згадують в пресі тільки як „аґресора", „підпалювача війни" та „країну визиску, нужди і хвороб".

Росіяни вірять у те, що багато американців гине ізза браку медичної допомоги, що американці привозять до ЗДА в'єтнамських дітей для бактеріологічних та інших експериментів. Совєтська преса, перекручуючи, використовує те, що пише американська преса, про безробіття, проблеми молоді та ін. У совєтських крамницях можна набути готові протиамериканські плякати зовсім так, як плякати проти алкоголю чи куріння.

„Моя збірка совєтських плякатів, — пише О. Куртіс, — включає один, на якому спотворено американський прапор. На цьому всі смуги представлені як струмені крови, а зерки як військові літаки. Використано голову убитого американського вояка, на шоломі якого написано „ЗДА", а під головою — „світовий жандарм". На іншому плякаті напис ЗДА представлений у вигляді закривавленої руки, що стискає трупи в'єтнамських жінок і дітей, а під цим напис: „Преступника ізоблачаєт слєд" (злочинця розкривають сліди).

Одного разу Куртіс вичитала в совєтській газеті понижуючу Америку цитату з американської газети. Однак, Куртіс знала, що та американська газета перестала виходити більше як рік тому.

О. Куртіс мала розмову з „дуже елеґантним мужчиною із добрими манерами, в імпортованому західньо е вропейському вбранні". Він дуже хотів знати те, що Куртіс буде писати про Совєтський Союз, коли повернеться до Америки. Почувши запевнення, що все тільки добре, з подивом і признанням за великий поступ він дав її „зелене світло" на дальше подорожування.

Відомо, як то Москва використовує расову проблему в З'єднаних Державах. Як виступає вона „оборонцем" прав муринів. Куртіс наводить декілька прикладів, як ненавидять і понижують муринів у Москві. Росіяни називають їх звіриною, і так в дійсності трактують.

О. Куртіс знає про те, що росіяни творять тільки половину населення Совєтського Союзу, що майже четвертину творять українці, а решту населення — інші національності, які, як і українці, у своїх країнах не мають тих прав, що ними втішаються американські мурини.

„Росіяни, — пише вона, дивляться згори на всі національності, включно з українцями, яких на вигляд не можна відрізнити від росіян. Українці, які уважають, що вони дали початок Росії, відплачуються росіянам тим самим. Під час другої світової війни гноблене Москвою українське населення вітало німців квітами. Це, однак, не здержало німців від винищування українців, що в свою чергу відповідно використала Москва".

Куртіс згадала також про півторамільйоновий Київ, як про столицю України.

Як бачимо, названа репортерка тільки в Україні довідалася про московське гноблення. Цей факт дуже пророчистий.

Не раз ми песимістично, а то й безнадійно разглядаємо теперішній стан українського народу. Очевидно, коли порівнювати цей стан із станом державних народів, то, безперечно, він є сумним, але потішаючим є факт, що нині український нарід свідомий свого минулого.

Мусимо погодитися з твердженням англійського історика Арнольда Тойнбі, що тепер „кожен, почавши від Ібо до американців і росіян, є страшенно націоналістичним", що кожен насамперед є націоналістом, а лише тоді демократом, комуністом і т. д.

Не віримо в те, що здобування державної незалежности навіть колоніяльними африканськими народами проходить в Україні без уваги. Бачимо, що сам здемаскований російський націоналізм будить амбітність навіть серед тих українців, у яких та амбітність була приспаною. Справді, націоналізм є великою вірою-релігією нашого часу. Кожна людина і також народи боронять свою віру. Її боронить і боронитиме український нарід.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

НА ТЕМУ ДНЯ

Здорова американська молодь

З вісток ласої на сенсації американської щоденної преси, яка поквапно реєструє кожний факт спалення рекрутаційної картки, кожну „сидячу" демонстрацію, вміщує світлини оброслих „гіппісів" і розписується про поширення наркотиків між молоддю, можна мати погану думку про загал тієї молоді.

Людина, яка — здавалося б — повинна ставитися дуже суворо до цієї проблеми, колишній сенатор і колишній республіканський кандидат на президента, консерватист Беррі Голдвотер рішуче перестерігає проти генералізації отаких неґативних явищ. Він заявляє, що „всіх палячів рекрутських карток можна б розмістити в одній середньої величини кімнаті" і що загал американської молоді — вчиться, думає, рішуче противиться явищу „гіппісів" і „бітників", має свою незалежну думку, шукає розв'язки наболілих питань. Пацифістів серед молоді нема більше, як було їх за першої і другої світових воєн та Корейської війни, — твердить Голдвотер, який перевів дискусії в 56-ох кемпусах.

Американська молодь у більшості проти В'єтнамської війни, — признав Беррі Голдвотер в своєму інтерв'ю в „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт", але причину таких настроїв приписує він головно фактові, що керівні американські державні мужі, з Президентом у проводі, не з'ясовують цю війну так, щоб це переконувало молодь. Наприклад, конкретно вказує Голдвотер, замість покликатись на союзницьке зобов'язання супроти Південного В'єтнаму, треба з'ясувати молоді історичне значення Тихого океану для Америки і її ролю в тому обширі.

Найцікавіше спостереження — що молодь добре зорієнтована в справах громадянської рівности в Америці, цікавиться державно - суспільними справами і не йде в хаосі лівих лібералів, а муринська студентська молодь у великій більшості проти екстремістичних авантурників „чорної сили".

Американська молодь здорова, вона не гірша, а може й краща від молоді інших націй. Американська молодь, як і американські робітництво, в масі антикомуністичні. За демонстраціями в різних кемпусах завжди криються невеличкі гуртки аґітаторів, які не репрезентують молоді і прибувають до кемпусів іззовні. Це добрий привілей молоді бути „бунтарською", шукати нових шляхів. Але „бунтарство" американської молоді не послаблює патріотизму і не копдує з почуттям дисципліни. Було б добре, якби українська молодь так активно й глибоко цікавилася українськими громадськими справами, як американська молодь справами свого суспільства

● У столиці Південної Кореї Суелі арештовано 22-ох мужчин і 10 жінок, як членів шпигунської і терористичної організації на послугах комуністичної Північної Кореї. Президент Південної Кореї, Чунґ Гі Парк, колишній головний командант південно-корейської армії, перестеріг Північну Корею, що „наша терпеливість і здержливість мають свою межу" та що 600.-000-на південно - корейська армія „готова в кожному часі до кожного завдання". У відрізненні від південно - в'єтнамської армії, яка все ще має високий відсоток дезертирів і слабу здисциплінованість, армія Південної Кореї має високу бойову вартість.

ГОЛОС ЧИТАЧА

„В Україну ідіть діти, в нашу Україну"...

Хто з шановних читачів не знає оцих чарівних, оцих прекрасних і таких зворушуючих слів? Мабуть, із 22.000 передплатників і читачів „Свободи" таки не знайти жадного, який би так і не знав, чиї це слова.

І ось оці самі слова, зразу по закінченні другої світової війни, коли почали прибувати до ЗДА наші збігці, місцевий український комуністичний часопис, радячи нашим збігцям не їхати до Америки, але додому, так був і писав: „В Україну ідіть, діти. В нашу Україну"...

Згадав я це не тому, що хотів похвалити українських комунізантів, але тому, що „з пісні слова не викинеш", бо написані нашим Пророком слова, а особливо оте велике „В", наколи б його змінити на „НА", зразу б утратили свій чар і властиву їм красу. Отже й комуністичні підспівувачі не насміліли „перелицювати" Шевченка.

Понад 40 років уперто, настирливо, невсипущо, надхненно, кров'ю серця й із болем душі писав, пише й, певно, скільки житиме, писатиме професор Іван Огієнко (Митрополит Іларіон), що ми — пишучи, читаючи, а, значить, і вимовляючи в випадках, де треба писати чи казати „В Україні", але кажемо чи пишемо „НА Україні" — цим не лише ображаємо: себе, свій нарід, але й свою мову та допомагаємо своїм ворогам, нас же таки ображати та й москалити, а чи польщити.

„Зо свого державного погляду росіяни завжди кажуть: в Росії на Україні, а поляки: в Польщі на Україні, й тим защепили й нам недержавну форму НА Україні", — писав колись проф. І. Огієнко. І воно так і є: сучасні „новорусскословці" таки в Ню Йорку пишуть: в Росії, в Белорусії, в Казахстане, ба що краще, навіть — в Криму, але конче . . . на Украінє! .

Чому ми не гидуємо наслідувати московських поневолювачів нашого краю й народу? Чому ми сліпо йдемо за їхнім лихим прикладом і, немов ті папуги, слово в слово повторюємо за ними, ними нам підказане „на Україні"? Таж ми змагаємо за нашу самостійність, за нашу вільність, за нашу самобутність, але й досі, ось уже понад 50 важких, страшних років не можемо раз і на завжди відкинути оту московську нам ганьбу, якою — москвини — нас, а ми — самі себе принижуємо?

Затямmо собі: прийменник „в" на означення простору визначає докладно означене межами місце (чи простір!), а прийменник „на" — не означене. Крім цього, „в" означає закінчене більше ціле, а „на" — лише його частину, а значить щось мале чи й маленьке. Чи ж до лиця нам, українцям, писати — „на Україні" й цим понижувати себе й нашу дорогу Батьківщину?

Схаменімось! І пишімо лише — в Україні!. Покиньмо мавпити з московського прикладу!..

Мих. Лавренко

9 РАЗІВ ПОМІЩЕНО ЗНАК ТРИЗУБА В СОВЄТСЬКОМУ ВИДАННІ

Відомо, що у виданнях в СССР можна репродукувати лише знаки червоної зірки та серпа і молота, цебто імперські московські знаки. Зате „сатиричним" журналам дозволено ще репродукувати знак доляра і . . . Тризуб. Так, київський „Перець" у ч. 23 з грудня м.р. аж 9 разів відобразив знак Тризуба, вірно трактуючи його, як український державний герб, але домальовуючи всюди то фашистів, то „американських капіталістів". Половина того числа „Перцю" присвячена сл.п. Симонові Петлюрі і петлюрівцям, які добре дали свого часу перцю тим, що за окупантські гроші „жартують" самі з себе.

Софія Наумович

ТОЛЕДО Й АЛЬКАЗАР

Подорожні враження

(2)

Хата, як пояснює провідниця, належала в XIV ст. отому жидівському багатієві Саломонові Леві. Коли почалися переслідування жидів, її спалили, а згодом відбудували, і в ній „міг мешкати Ель Греко", бо вона зовсім у стилі епохи: з численними ґанками й кружґанками, з типово-еспанським патіо, яке можна закрити величезним полотнищем на шнурках, з десятками сходів і виходів, терасою й великим садом. Звідси теж чудовий вид на місто, що його часто змальовував Ель Ґреко. Ліжко в спальні з великим бальдахіном теж „могло бути" Грекове, як і писальний стіл та фотель. Зате зовсім оригінальні його картини в цій хаті-музеї, зокрема портрети, на яких маляр змальовував людські пристрасті й душевні стани: біль, страх, побожність, каяття. А що не знаходив відповідних моделів серед толедців, то й малював це все з уяви. Тому то Ель Греко й досі „модерний", а то й новатор у малярстві. Цікава теж його кольористика, звичайно уявна, бо такої в околиці Толеда не міг знайти, там же переважають теплі кольори, а в нього холодні, синьо-зелені, грізні, неспокійні.

Незвичайно цікавий „Госпіталь де Санта Круз" — тепер музей. Будинок у стилі чистого ренесансу, а в ньому нагромаджено чудес-див різних епох і стилів. Еспанське патіо з колонами й ґалеріями, а під ними саркофаґи та археологічні викопи з енеоліту іберійської епохи, римські мозаїки на долівці, побіч у стінах візиґотські поховання, ренесансові стелі з різьбленого дерева, на стінах флямандські ґобелени з історією Олександра Великого, мавританські скульптури, Христос — Ґої, прапор з корабля на пам'ятку про боротьбу в Лепанто, унікальний килим з XV ст. із корабельними та морськими мотивами і, очевидно, святі образи Ель Грека.

І нарешті прийшла черга на відвідини Альказару. Відновлений повністю (20 років тривала відбудова за зразками колишнього палацу Шарлекіна з XVI ст.) чотиригранний, з вежами, будинок властиво не справляє великого враження на туристів. Містерія почалася, коли ми переступили звідний міст і крізь відновлену фасаду ввійшли всередину. Там, на подвір'ї знаходяться справжні кам'яні мури з XVI ст., сильно зруйновані в громадянській війні 1936 р. Вони творили таку сильну фортецю, що її ніяк не могли здобути комуністи, що облягали її з усіх боків. У ній забарикадувалося 1 800 геройських оборонців Альказару, в тому числі 500 жінок і 20 дітей, а двоє дітей народилося вже під час облоги, яка тривала 72 дні. Червоні відтяли їм світло й воду. Оборонці живилися кінським м'ясом, а товщ топили на каганці й ним світили під час хірургічних операцій. Під кінець облоги сусідні фармери підкопалися під фортецю й доставили оборонцям збіжжя, що й врятувало їх від голодової смерти.

Найважчим ударом для провідника оборони Альказару — полковника Москардо та найтрагічнішим моментом цілої облоги був телефонічний виклик червоних, які вимагали негайної здачі, бо інакше молодший син полковника Москардо, що попався в руки комуністів, буде негайно розстріляний. Нещасний батько, якому червоні дозволили говорити з сином, спромігся на геройську відповідь: „Молися, сину, і гідно згинь за Еспанію"!

І ось у кімнаті-бюрі полковника Москардо знаходиться тепер уся ця обстанова, що була й під час облоги. А на двох столиках стоять два телефони: один під портретом непохитного батька, другий під портретом розстріляного сина. Могили родини Москардів — батька, матері й двох синів — в підвалах Альказару, підмінованого під час облоги. Одна стіна цієї тепер музейної, кімнати завішана портретами родини Москардів й багатьох оборонців Альказару. На трьох інших висять, оправлені в рямці, переклади отієї останньої розмови батька зі сином на такі мови: румунську, японську, філіппінську, грецьку, італійську, французьку, португальську, голляндську, німецьку, арабську, китайську. Дещо іншою формою відзначаються три з-поміж них: еспанська з розмовою, вирізьбленою в мармурі, болгарська — рита в міді, і українська в різьблених, гуцульських рямцях, що її завіз до Альказару голова АБН п. Ярослав Стецько.

Та це не єдиний український слід у Альказарі. Внизу, в музеї облоги, де знаходиться модель зруйнованої фортеці, висить на стіні поема Богдана Ігоря Антонича „Альказар", яку привіз голова УВАН Канади проф. Ярослав Рудницький у 1955 році. Побіч оригінальної поеми — її переклад на еспанську мову з дедикацією: „Альказарці Сходу — альказарцям Заходу" та з золотою печаткою УВАН. Розказуючи про цю поему, провідниця вказала туристам дату її написання: жовтень 1936 р. Як відомо, облога Алькзару тривала від липня до вересня 1936 р., отож наш молодий поет у далекому Львові працював над нею ще під час війни в Еспанії, бо в жовтні вона вже появилася з друку. Ця подивугідна чуйність на все гарне, патріотичне, геройське, — принесла передчасно померлому українському поетові велике признання й вдячність хоробрих еспанців..

Враження від цієї недавньої історичної пам'ятки Еспанії — Альказару, потрясаюче, і можна порадити всім, у кого заникає почуття патріотизму, туди поїхати і ним запричаститись . . .

Коли я розказала п. Пастущукові про ці свої враження, він запросив мене поділитися ними зі слухачами його „радіової години".

(Кінець)

Міннеаполіс, Міннесота

ВІДЗНАЧЕННЯ 50-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ТА ДЕРЖАВНОСТИ

„Твоєю силою, волею, словами утворилась на українській землі свобідна Українська Народна Республіка"

Такими словами зустрічала заля всіх, хто в суботу 20-го січня 1968 р. входив до Українсько - Американського Дому, щоб своєю присутністю вшанувати пам'ять „Тих, що життям своїм заплатили за свою віру . . . за своє право жити вільно в своїй нівідкого незалежній Державі - Україні."

Ці слова наче викарбовані на мідних плитах (виконання мистця-маляра проф. М. Михалевича) зобов'язували продовжувати нескінчене.

В переповненій залі відчувався духовий підйом.

Співом американського національного гимну Стефанія Ковальчук відкрила свято. Голова місцевого Відділу УККА д-р Михайло Козак ввів присутніх в ділову частину академії. Він познайомив присутніх з президентом УНР в екзилі Миколою А. Лівицьким, якого вітали всі, стоячи, кількахвилинними оплесками. Привітав приявних на залі вояків армії УНР, віддав пошану загинулим в боротьбі за волю України — однохвилевою мовчанкою.

Три красуні нашої громади: Оксана Левицька, Христина Амбрузяк і Оксана Муха, перечитали зміст Проклямацій проголошених губернатором стейту Геролдом Левендером і мейорами міста Міннеаполісу, — Артуром Нафталіном і Сант Полу — Томасом Берном.

Заступник голови УККА проф. Володимир Анастас привітав гостя президента об'єднання латвійців А. Добровскіса, який прочитав привітання від латвійців до українців. В. Анастас прочитав також привітального листа від голови Поневолених Народів Еріка Дундраса і листа від естонців Міннесоти.

На залі овації, голова УККА д-р М. Козак запрошує до слова головного промовця — президента М. А. Лівицького.

Більше години в напруженні тримав промовець присутніх. Час пройшов швидко. Промовець говорив про необхідність консолідації українських політичних сил у вільному світі. Він казав, що в Україні повстають протести інтелектуалів - письменників, науковців проти русифікації, проти нищення української культури. Там виступають в характері опозиції, ми тут маємо протиставитися тому режимові. Існування Державного Центру в цих умовах є знаряддям протиставитися окупації чужинцями України. Для добра української справи, казав промовець, має бути повна консолідація.

Неоднократними оплесками авдиторія зупиняла промовця. Перехід до художньої частини програми і вихід панни Ірини Михайльонки з віршем Оксани Лятуринської „22-го січня" заставило присутніх слідкувати за програмою.

Квінтет в складі Марії Свінціцької, Ірини Вакіряк, Лесі Нікофорук і Оксани Левицької під акомпаніямент Ірини Михайльонки мило виконав дві пісні „Заспіваймо" (Ф. Колесси) і „Гей у Вільхівці" (Купчинського) під керівництвом інж. Євгена Карпяка. Микола Кушнір продеклямував вірш Олега Стюарта „22-ге січня". Кінцевою точкою програми був виступ хору „Дніпро" (диригент Микола Бринь, акомпаніямент пані Кіри Цареградської), який виконав кілька маршових пісень.

Співом українського національного гимну закінчено академію, але ще довго після того затримувалися присутні на залі, вітаючись з президентом М. А. Лівицьким та користаючи з буфету трудолюбивих пань.

Напередодні, в п'ятницю 19-го січня президент Лівицький мав зустріч в готелі Норманді з громадянством Міннесоти, улаштовану громадським Комітетом, де його вітали: голова УККА д-р М. Козак, настоятелі православних парафій св. Юрія Переможця, св. Володимира і Ольги, св. Михаїла Архистратига і пастор української Баптитської церкви, а також представники місцевих організацій.

В свойому виступі президент Лівицький відмітив необхідність мати духову українську державу в діяспорі (вільне шкільництво українською мовою, вільне виховування молоді в українському дусі), і підкреслив ролю державного центру.

В цей же вечір на радіостанції КСТП в програмі Генрі Волф виступали: голова Відділу УККА д-р М. Козак і його заступник д-р Орест Филипович на тему 50-ліття Української Національної Революції та Державности.

Валентина Єрмоленко
Пресс. реф. УККА

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЧИСЛО 1

Ім'я, місто	Сума
І. Садовий, Наелс	30.00
П. Юркевич, Толідо	10.00
Д. Шейна, Нюарк	8.25
М. Василечко, Ірвінґтон	5.00
Б. Гірка, Лос Анджелес	5.00
С. Каша, Роґвей	5.00
А. Лесин, Йонкерс	5.00
С. Матичин, Дітройт	5.00
Н. Н., Париж - Франція	5.00
Й. Ягнич, Сомерсет	5.00
Л. Храплива, Ню Йорк	4.50
Г. Михалюк, Філядельфія	4.00
І. Франко, Бронкс	4.00
М. Козак, Ню Йорк	3.50
В. Бойко, Джері Сити	3.20
В. Баранович, Нантіковк	3.00
О. Борух, Денієлсвілл	3.00
В. Велиток, Бріджпорт	3.00
А. Вишивана Філядельфія	3.00
В. Воронка, Кліфтон	3.00
о. О. Гарбузюк, Елмгурст	3.00
М. Гумин, Джерзі Сити	3.00
Й. Демчишин, Філядельфія	3.00
Р. Карбівник, Філядельфія	3.00
Й. Кефор, Ню Йорк	3.00
Ф. Матлай, Ню Йорк	3.00
Н. Н., Ню Йорк	3.00
С. Слюсар, Бруклин	3.00
М. Стасєвич, Філядельфія	3.00
М. Стецура, Джері Сити	3.00
М. Ступка, Бронкс	3.00
д-р М. Терлецький, Нюарк	3.00
Т. Федусь, Філядельфія	3.00
Б. Фостяк, Джексон Гайтс	3.00
Т. Цар, Ірвінґтон	3.00
А. Юрчак, Шикаґо	3.00
Б. Віраковський, Джексон Гайтс	2.65
М. Брикович, Монтреаль	2.20
К. Гула, Річфілд Спрінґ	2.20
С. Асауляк, Нюарк	2.00
П. Боднар, Філядельфія	2.00
М. Гриньків, Філядельфія	2.00
М. Дутчак, Скрентон	2.00
А. Кобрин, Боффало	2.00
С. Патронік, Алтуна	2.00
І. Підбірний, Россфорд	2.00
М. Плавюк, Ню Йорк	2.00
С. Попіна, Балтимор	2.00
Л. Романяк, Філядельфія	2.00
В. Стадник, Лестер	2.00
о. В. Стебельський, Майнерсвілл	2.00
І. Ситник, Філядельфія	1.60
Р. Вомпель, Філядельфія	1.30
М. Михальцевич, Честер	1.20
С. Андрушків, Ню Йорк	1.00
Ю. Аннюк, Філядельфія	1.00
М. Баран, Джері Сити	1.00
П. Варчук, Шикаґо	1.00
Р. Білинський, Ню Йорк	1.00
І. Бішко, Савона	1.00
М. Болонний, Бріджпорт	1.00
І. Волошин, Скрентон	1.00
В. Гавриляк, Петерсон	1.00
Г. Ганич, Філядельфія	1.00
Т. Гарбарук, Клівленд	1.00
Т. Гаталяк	1.00
С. Грозьо, Нантіковк	1.00
З. Гладчук, Йонкерс	1.00
А. Дерлиця, Ню Йорк	1.00
І. Дорота, Гарфілд	1.00
І. Забитовський, Гартфорд	1.00
В. Кавець, Ню Йорк	1.00
А. Кавшан, Філядельфія	1.00
В. Кіналь, Шикаґо	1.00
О. Ковалевський, Перт Амбой	1.00
І. Коваль, Бріджтон	1.00
К. Кропивницька, Ірвінґтон	1.00
Й. Кукордо, Бервік	1.00
Д. Куриса, Брукгевен	1.00
В. Левицький, Мейплвуд	1.00
о. Р. Лободич, Філядельфія	1.00
О. Марійчук, Філядельфія	1.00
І. Микитинський, Торонто	1.00
В. Паньків, Лаурелтон	1.00
І. Підгірний, Парма	1.00
А. Пель, Істон	1.00
С. Покора, Кліфтон	1.00
А. Прокофіїв, Торонто	1.00
А. Реминавський, Ню Йорк	1.00
Г. Салюк, Джері Сити	1.00
О. Сеник, Сиракюз	1.00
Е. Тараненко, Вашинґтон	1.00
Л. Б. Таранко, Скач Плейнс	1.00
М. Терлецька, Бейсайд	1.00
М. Троян, Вотербурн	1.00
Р. Флюнт, Філядельфія	1.00
Н. Хачевський, Ірвінґтон	1.00
Л. Чомко, Волнатпорт	1.00
Р. Шалок, Вудгевен	1.00
С. Шипка, Боффало	1.00

В КАНАДІ НАРАДЖУЮТЬСЯ НАД зміною Федеральної Конституції. Прем'єр Лестер Б. Пірсон пропонує, щоб 10 канадійських провінцій спочатку прийняли хартію вольностей, що було б основою до пізніше схваленої нової Федеральної Конституції. Наради в цій справі почалися в понеділок 5-го лютого. Конференція має тривати три дні. Пірсон сподівається, що йому вдасться переконати провідників провінційних урядів в тому, що треба змінити федеральну конституцію, яка триває 100 років. Але прем'єр Квебеку Деніел Джансон виступив проти пляну Пірсона, кажучи, що наперед треба схвалити права федерального та провінційних урядів, а після того хартію вольностей.

Концерт піяніста Іринея Жука

Відомий український піяніст Іриней Жук виступить в найближчих днях з двома самостійними концертами-речиталями. Перший концерт влаштовує Симфонічна Оркестра і Музична Асоціяція в Ст. Кетеринс і він відбудеться в п'ятницю, 9-го лютого, в годині 8.30 вечора, в залі Винстон Черчил Авдиторіюм. Другий концерт Іринея Жука влаштовує музичний факультет університету МекҐілл в Монтреалі і він відбудеться в університетській концертовій залі Редпат Гол в п'ятницю, 16-го лютого, в годині 8.30 вечора.

Іриней Жук

Іриней Жук здобув собі ім'я одного з передових українських піяністів не тільки в Канаді, але і в ЗДА і в Европі. Його часті виступи притягають завжди численну і добірну мистецьку публіку і здобувають дуже прихильну фахову оцінку. Зокрема треба відмітити його речиталь на „ЕКСПО - 67", здається одинокий самостійний концерт українського мистця-соліста на терені світової вистави. Наш молодий піяніст вернувся недавно з Лондону, де він перебував впродовж двох років як стипендіянт Королівського Музичного Коледжу, Канадійської Ради (Канада Кавнсиль), і Уряду Провінції Квебек. В часі своїх студій в Лондоні Іриней Жук здобув два дипломи Королівського Музичного Коледжу, і кілька високих відзначень і нагород. Він також часто виступав з великим успіхом перед українською і чужою публікою. В цьому академічному році Іриней Жук знову одержав стипендію від Уряду Провінції Квебек в сумі 2 500 00 дол., і стипендію Мартлет Сколаршип від університету МекҐілл. В програму надходячих концертів Іринея Жука входитимуть твори Баха, Шопена, Ліста, Мусоґорського і Кос-Анатольського.

Н. Н.

РАДИМО ПРОЧИТАТИ

Вийшов друком „ВОЛОСОЖАР" чч. 2-3 (твори О. Раня, М. Щербака, Клена, Манила, Онуфрієнка; листи до редакції А. Галана, Чапленка, Дончука, Гайдарівського, С. Підкови та ін.). Ціна 15 ц., 2 прим. 25 ц., річна передплата 2 дол. Книгарням знижка 33%. Адреса:

Wolosozar, P.O. Box 472
Vineland, N.J., USA 08360

Повідомляємо Побратимів і ціле Громадянство, що 1-го лютого 1968 року помер у Мюнхені, Німеччина, на 75-му році життя

МИКОЛА ШИПАЙЛО

кол. поручник Українських Січових Стрільців, активний учасник Українських Визвольних Змагань від 1914-1920 року, кол. банковий урядовець у Львові й Варшаві, на еміґрації у Франції — фінансовий дорадник ЙЕ Архиєпископа Івана Бучка, кол. директор друкарні „Біблос" у Мюнхені.

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

БУЛАВА КРАЙОВОЇ КОМЕНДАНТКИ ПЛАСТУНОК
КРАЙОВА РЕФЕРЕНТКА ЮНАЧОК-САМІТНИЦЬ
в США

з глибоким смутком повідомляють, що дня 19-го січня 1968 року згинула трагічно на 15-му році юного життя

ПЛАСТУНКА-УЧАСНИЦЯ

ОКСАНА МОСТОВИЧ

з Люїсвіл, Кентакі

Замість квітів на її свіжу могилу, юначки-самітниці зложили 30 дол. на пластовий журнал „Юнак".

ВІЧНА їй ПАМ'ЯТЬ!

пл. сен. Лариса Зелик, Кр. Референтка Юначок-Самітниць — пл. сен. Христя Навроцька, Крайова Комендантка Пластунок

Замість квітів на могили
бл. п. д-ра МИКОЛИ МОСТОВИЧА,
бл. п. д-ра НАДІЇ МОСТОВИЧ
та їхньої доні
бл. п. ОКСАНИ МАРІЇ
складають 10 долярів на Український Університет у Римі

Всечесному Отцеві Цурковському, висловлюємо глибоке співчуття, та молимо Всевишнього, щоб додав сил це важке горе пережити.

Люба ВІНТОНЯК і Оля БУНЕЦЬКА
Торонто, 1968 р.

Замість квітів на могилу
сл. п. інж. ІВАНА ЧЕРНИКА
зложили
інж. Юрій Яців 10 долярів
інж. Іван Сірий 10 долярів
на цілі НТШ в ЗДА.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. МАРІЇ ЯРИМОВИЧ
складаємо 20.00 долярів на фонд „Мати і Дитина"
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!
Мґр. Роман ДМИТЕРКО з Родиною

Замість квітів на могилу
Незабутнього Швагра і Вуйка, благородної вдачі
бл. п. ДМИТРА ВІНТОНЯКА
складаю 10 долярів на Український Університет у Римі.
ОЛЯ БУНЕЦЬКА зі сином МАРКОМ
Торонто, 1968 р.

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в п'ятницю, дня 2-го лютого 1968 року в Рочестері, Ню Йорк, упокоївся в Бозі на 80-му році життя

ДМИТРО ВИСОЦЬКИЙ

бувший начальник „Народної Торгівлі" в Сяноці і Станиславові, та б. старшина УГА

Тлінні останки Покійного похоронено в понеділок, дня 5-го лютого 1968 р. з Української Католицької Церкви св. Йосафата на кладовище "Holy Sepulchre" в Рочестері, Н. Й.

Дочка — МАРІЯ КРАМАРЧУК з мужем ІВАНОМ
Син — РОМАН з дружиною ДАРІЄЮ
Внук — ОЛЕГ КРАМАРЧУК
Внучка — МАРТА з мужем д-ром БОРИСОМ ШІМҐЕЛЬ
Сестра — КАТЕРИНА ВОЛЯК з мужем МИХАЙЛОМ
та численна Родина по обох сторонах океану

ВІСТІ З ВІДНЯ

В ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТИ АВСТРІЇ

З рамени „Союзу Організації Біженців та Емігрантів з Австрії" відбулася у Відні, з нагоди австрійського національного свята, святочна академія, на якій взяли участь заступник австрійського уряду, представники українських, болгарських, мадярських, румунських і польських громадських централь, члени наведених національних спільнот та австрійські гості.

Приявних привітав віце-президент Союзу п. Юліян Наклович. Вітаючи австрійський народ із його національним святом, промовець висловив подяку австрійському народові за його гостинність та за поміч, яку він дав нашим утікачам і емігрантам, та висказав надію, що й боротьба за волю всіх тих народів, яких представники відзначають сьогодні разом із австрійським народом день незалежности Австрії, увінчається незабаром успіхом.

В програму академії увійшли виступи відомих мадярських, польських, австрійських і українських співаків та інструменталістів. Від українців виступав наш відомий скрипаль, член Австрійської Фільгармонії, проф. В. Баран, якого виступ знайшов призначня та бурхливі оплески серед присутніх.

До теми дня промовляли представники всіх національних спільнот, об'єднаних в „Союзі". Від українців промовляв п. надр. Микола Іванович.

Уважаємо, що подібні виступи на міжнародньому полі наших представників являються дальшим позитивним явищем в діяльності тепер уже сконсолідованої хоч малочисельної української спільноти в Австрії.

ВИСТУП ПРОФ. Д-РА о. МИХАЙЛА ПАПА

В жовтні 1967 р. відбулася у Відні доповідь п. д-ра Михайла Папа, професора та голови „Інституту Східньо-Европейських Студій" університету в Клівленді (ЗДА), на тему: „Вклад українських професорів в науку ЗДА".

Після привітання гостя віце - президентом СУА, п. мгр. Юліяном Костюком та познайомлення його з віденською спільнотою, доповідач з'ясував присутнім в своєму цікавому рефераті здобутки наших професорів у ЗДА за останнє десятиліття. По першій світовій війні, майже всі російськ наукові сили виїхали були до Америки га творили там сильну „російську школу", яка ще до недавна мала великий вплив на американську публічну думку та на американську політику. Ціла східньо-европейська політика Америки базувалася на цій школі, за якою Україна була складовою частиною Росії. З упливом часу, українські професори старалися заломити цю школу і замінити російських професорів українцями, що їм і вдалося. Сьогодні українці мають на університетах в ЗДА 210 професорів, які є зорганізовані в переважаючій більшості в „Асоціяції американських професорів українського походження", яка має промощувати шлях для української проблематики в американському науковому світі та пропагувати правдиву концепцію історії східньої Европи. Постала нова ситуація, в якій в ЗДА деколи відкидається російську школу неподільности Росії, натомість українська школа розчленування Росії здобуває поволі собі місце.

Доповідач підкреслив, що коло 1 000 українських студентів студіюють в американських університетах переважно історію, політичні науки, філософію, політичну економію і соціологію, так що можна буде рахувати на свіжий доплив українців до наукових установ Америки.

Після закінчення своєї цікавої доповіді, доповідач відповідав ще на ряд різних питань у зв'язку із ситуацією наших науковців, професорів та студентів і взагалі молоді в ЗДА.

З ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ФІЛЯТЕЛІСТІВ В АВСТРІЇ

11-го грудня 1967 р. рухливий „Союз Українських Філятелістів в Австрії" (СУФА) влаштував у Відні спільно з австрійським філятелістичним товариством „Сант Габрієл" виставку поштових значків із різдвяними мотивами. З нагоди цієї виставки СУФА видав окрему різдвяну картку із силюетою нашої церкви та з видрукованими святочними побажаннями в українській і німецькій мовах, а генеральна дирекція Австрійської Пошти видала за ініціятивою СУФА окрему поштову печатку з написом в українській та німецькій мовах: „Христос раждається", із датою 11. 12. 1967 та за підписом СУФА і австр. філ. товариства „Сант Габрієл". Ці поштові картки із різдвяною печаткою можна набути по ціні 0.50 дол. у голови СУФА:

Mgr. Julian Kostiuk
Franz Josefskai 27/3,
A - 1010 Wien,
Austria

На закінчення виставки, на якому взяли участь чільні австрійські та українські громадяни і церковні достойники, генеральний Директор Пошти і Телеграфу привітав сердечно аранжерів виставки, підкреслюючи позитивний вклад молодого українського філятелістичного товариства в австрійську філятелію. Після привіту президента Австрійського Філятелістичного Союзу та відправлення молебеня монахом чину св. Габрієля, зайняв слово голова СУФА п. мгр. Юліян Костюк, який, привітавши присутніх достойників та гостей, накреслив дотеперішню діяльність та майбутні плани українського філятелістичного союзу, очоленого ним, та висловив слово подяки всім тим австрійським урядвим та півурядовим чинникам, які активно допомагають українській спільноті в Австрії.

Між поодинокими промовами, відомий церковний хор св. Варвари, під орудою проф. Андрія Гнатишина співав українські коляди, що прийнято з одушевленням та признанням для дириґента і хору від присутніх.

Діяльність молодого СУФА та його імпрези доказують, що на будь - якому відтинку нашого громадського життя, ми українці можемо виконати позитивну роботу для нашого народу, здобуваючи серед нашого окруження симпатії та приятелів для його справедливих змагань.

Прес. - Служба СУА

Д-р ОЛЕГ ДОРОЖИНСЬКИЙ

Невіджалувану втрату понесли українська громада й зокрема лікарський стан із смертю одного з наших найкращих лікарів - громадян, д-ра Олега Дорожинського в Шикаґо. Тому, хоч минуло від його смерти вже більше пів року, Він заслужив собі на ширшу посмертну згадку.

Народився Покійний 5-го вересня 1921 р. в Угнові в Західній Україні. Його дідо був довголітнім „бурмістром" Угнова, а батько Лев інженером-землеміром, старшиною у нашій Визвольній Війні, людиною активною й ініціятивною, промотором різних господарських задумів. Мати Стефанія з Козаків була довгі роки провідницею українського жіноцтва Угнівщини. По батькові покійний Олег одідичив організаційний талант, по матері лагідність і вирозуміння для інших.

Середню освіту дістав в українській Академічній гімназії у Львові, частинно у її головному закладі, частинно на філії, і склав матуру у травні 1939 р., за три місяці перед вибухом другої світової війни. До речі, до гімназії ходив разом із своїм старшим братом Юрієм, який згодом дістав диплом інженера цукроварництва у Берліні і помер також передчасно у 1945 році. За другої світової війни Олег Дорожинський був спершу організатором українського шкільництва на Холмщині, але у 1940 році переїздить до Берліну на студії медицини. Після першого семестру переноситься до Грацу в Австрії, де продовжує студіювати медицину і бере активну участь у місцевій українській студентській та інших громадських організаціях. Після короткої перерви на військову службу отримує диплом д-ра медицини 17 травня 1946 року, бувши в тому часі головою Українського Студентського Т-ва „Січ" у Граці. У 1945 р. одружується з студенткою Марією з дому Пліхота, з якою мав згодом троє дітей: Богданну, Левка і Христю, які тепер мають вже 20, 17 і 9 років. Лікарює у Фельдкірху і в Бреґенці у Форальберґу в Австрії, а 1949 р. прибуває з дружиною і малою донечкою до Америки. Обов'язкову практику переводить в шпиталі в Йонкерсі під Ню Йорком, а в 1951 році переноситься до стейту Іллиной, де складає потрібні іспити й починає практикувати в Гарвей на південь від Шикаґо. На весну 1955 р. покликують його до війська і призначають на хірурґа в артилерійській дивізії в Західній Німеччині, спершу в ранзі капітана, потім майора. В два роки пізніше вертається до практики в Гарвей, після того в Савт Голленд. Водночас він активний в різних суспільних організаціях. Два атаки серця доклали край життю тієї вартісної людини на її 46 році життя.

Р. Ф.

Сан Дієґо, Каліф.

ІЗ МІСЦЕВОЇ ПРЕСИ

На тлі помітної тенденції деякої преси замовчувати зусилля українців, приємно відрізняються обидва місцеві часописи „Сан Дієґо Юніон" та „Трібюн", де знаходимо прихильні новини із українського світу.

Під заголовком „З'їзд українців б'є по совєтській системі" часопис „Сан Дієґо Юніон" з 19-го грудня м. р. подав обширну інформацію про недавній Світовий Конґрес Українців у Ню Йорку.

Добру поінформованість та прихильність до проблем поневоленої України виявляє надрукована на редакційній сторінці стаття постійного співробітника обох часописів Едіт К. Рузвельт, де на основі українських інформацій коментуються арешти та засудження діячів культури в Україні. Автор окремо зупиняється над „ґалантною" обороною підсудних відомим журналістом та науковцем В. Чорноволом, що закінчилось його власним ув'язненням. Закінчується стаття ствердженням, що сучасна совєтська система послуговується „засудженими" методами терору часів Сталіна.

Заповіт інж. М. Пелехатюка

8-го грудна м. р. українська громада у м. Сан Дієґо відпровадила на місце вічного спочинку інж. Миколу Пелехатюка — учасника Визвольних Змагань, абсольвента Академії в Подєбрадах, засновника і першого голову місцевої православної парохії.

Покійний залишив спадщину сумою понад 17 тисяч долярів, з якої заповів 200 дол. для місцевої парохії; 1200 дол. для Консисторії УПЦ в Бавнд Бруці і решту після похоронних видатків для Української Вільної Академії Наук в ЗДА.

Покійний залишив науково-дослідницьку спадщину, особисті речі та коштовний мікроскоп також для УВАН.

Різдвяний обід

Спільне відзначення різдвяних свят ввійло в традицію українців цього міста. 7-го січня у просторій залі „Американського Леґіону" відбувся урочистий обід із чудовою мистецькою різдвяною програмою. Активну участь в підготовленні та переведенні свята взяли обидві церковні громади зі своїм духовенством. Відкрив свято молитвою о. С. Соломон і започатковану ним коляду „Бог Предвічний" підхватили присутні.

Мистецька частина складалася із окремих та групових виступів, великий успіх яких виявив неабиякий вклад праці та кваліфікації пань Єлисавети Шевченко, Ольги Нсю та панни Ірини Турянської.

Українсько - Американське Товариство

Під цією назвою понад 10 років працює об'єднана місцева українська громада, яку очолює загальношанований уродженець Канади п. Іван Данильчук.

Королевою громади знову обрано Панну Ірину Турянську, яка багато спричиняється до репрезентації та популяризації доброго українського імени.

У зв'язку із зацікавленням позакаліфорнійських українців умовами та життям у Сан Дієґо, на останніх річних зборах уповноважено секретаря відчинити поштову скриньку та інформувати листовно всіх зацікавлених.

Писати:
Ukrainian-American Assn.
P. O. Box 5199
San Diego, Calif., 92105

О. С.

Українська різдвяна Богослужба в Соборі св. Петра в Римі

(УПБ), Рим). — В неділю 7 січня, на Празник Рождества Христового, відправив Блаженніший Митрополит Йосиф в Соборі св. Петра торжественну Архиєрейську Літургію. Було багато вірних: українські студенти богословії, малі семінаристи, священики, монахи й монахині; італійці й чужинці з різних країн світу. Злучений хор Великої і Малої Семінарій співав різдвяні мелодії, деякі колядки проспівала ніжним „сольо" пані Маркіяна Гузар.

Кожний празник приносить серцю радість і спокій душі. А Празник Рождества в Римі, святкований Громадою Українців, в злуці сердечних почувань з Рідним Краєм і кругом особи свого Верховного Архиєпископа Митрополита, належить до найбільш радісних і торжественних. Тому грімко неслись слова коляди „Бог предвічний народився".

Ця пісня віддає хвалу Богові, голосить мир на землі і благовоління людям. Вона єднає всіх в одну родину і приводить до вертепу-стаєнки, школи найбільшої мудрости. Бо шлях до убогого вертепу, де Слово сталося тілом, де Бог предвічний народився, знають, як колись так і нині, тільки дві категорії людей: пастирі і мудреці. Перші — це представники вбогого народу, що має Бога в серці і покірну думку про себе і що в скромності знає свої слабі сили, тоб то є свідомий свого людського убожества. А другі — це люди високо вчені, що знають багато тайн природи, але також свідомі, що ще ба де-чого вони не знають. Ці дві категорії людей колись в заранні християнства на Україні несли Христові свої дари, будували йому храми, писали книги, а передусім чистим серцем славили його в піснях і колядах. Вони не вдоволялись самою літургією Празника, але доповняли її в своїх хатах такими глибокими народніми обрядами і звичаями, що їх до нині ніяка сила, ні в Рідному Краю, ні тут на чужині вирвати з серця невсилі.

Блаженніший Кир Йосиф виголосив по Євангелії проповідь, звернену до всієї своєї пастви і на Україні і на еміґрації, хоч сказану тільки до громади присутніх. Але слово його дійде напевно до найдальших закутин нашого народу, як слово Первоієрарха Української Церкви, що кілька років тому ще ділився різдвяною просфорою на сибірських засланнях, а тепер ділиться зі скитальчою Родиною, дуже подібною своєю долею до святої Родини з Назарету. Це на Празник Христового Рождества слухаємо в церкві слова Євангелії: „Коли відійшли мудреці — ось ангел Божий у сні явився Иосифові, кажучи: Встань, візьми дитя і матір і біжи в Єгипет, бо Ірод шукає дитятко, щоб убити його". Це на Різдво згадує наша коляда і плач Рахилі, скорбної матері Ізраїля, що плакала над побитими дітьми Вифлеєму, згідно зі словом пророка: „Глас во Рамі слишан бисть, плач і риданіє і вопль мног".

В навечеріє Христового Рождества служив Блаженніший Митрополит св. Літургію в каплиці Українського Католицького Університету, при участі отців професорів, сестер і гостей.

Різдвяні святкування в Римі приносять щорічно гомін коляд і побажань. В першу черґу треба згадати про побажання, що їх складають щороку молоді кандидати духовного стану, тобто питомці Духовної Семінарії. І цього року прийшли вони до свого Владики Митрополита з колядою, а саме в день Собору Пресвятої Богородиці і св. Йосифа Обручника, одноіменника Митрополита. Вони свідомі того великого привілею, що мають в Бога ласку, піснею і щирим словом вітати свого Первоієрарха та від нього почути глибоку науку і заохоту до майбутньої праці. Вони — надія Церкви і Народу.

Українська різдвяна Богослужба в Римі, відправлена на гробі св. Йосафата, це дар із небес для нас усіх. І як довго буде нестися українська коляда у вічному Місті і в широкому світі нашого поселення, так довго буде кріпитися надія на краще. Бо це Ангел Божий щороку і нам голосить радісну вістку і благовіствує радість велику, що народився Христос Спас, Дитятко повите в пелени і покладене в яслах — Предвічний Бог.

КУДИ ЙДЕ УКРАЇНСЬКЕ ДОБРО?

Коротко, хоча неповно, бо не згадуючи про Росію, відповів на це питання М. Поляничка — заступник так зв. міністра закордонних справ УССР, на сторінках журналу „Україна" ч. 51: „Більш ніж у 80 країн світу йде продукція промислових підприємств республіки. Україна подає широку і всебічну допомогу братньому в'єтнамському народові, який бореться проти американських інтервентів. У державах Азії, Африки, які недавно стали на шлях незалежності, наші спеціялісти — інженери, робітники — споруджують заводи і фабрики"...

В ПІТСБУРҐУ ПОМЕРЛА АННА ТИМУСЬ

З Пітсбурґу, Па. — Тут померла Анна Тимусь, довголітня членка УНСоюзу і дружина Григорія Тимуся, секретаря 89-го Відділу УНСоюзу в місцевості Етна, Па. впродовж понад 30 років. Покійна Анна Тимусь належала разом із чоловіком до піонерів УНСоюзу та союзових і громадських діячів. Востаннє вона була членкою 96-го Відділу, секретар якого п. Драпала подав вістку про її смерть Головній Канцелярії.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 9-го ЛЮТОГО 1968 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд. о год. 7:30 веч., в залі УНДому при 140 Prospect Ave. Проситься членів платити вкладки на зборах Відділу. — Мґр. І. Оверко, Стефанія Стеців, Марія Ґерус, Ю. Баранюк.

СУБОТА, 10-го ЛЮТОГО 1968 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори і докінчення річних зборів Т-ва Дарахівщина — 275 Відд. о год. 6-ій веч. в укр. параф. школі при Bentley Ave. Проситься усіх чл. прийти на збори, щоб вибрати нову управу на 1968 рік. На зборах буде голов. радний і обласн. організатор УНС п. Степан Гавриш. — Управа.

ОЛЕКСА СИВИК, довголітній член Б-ва Сош. св. Духа — 295 Відд. УНС в Акрон, Огайо, помер 26 січня 1968 року. Полишив у смутку 2 синів — Николая і Йосифа, 2 невістки Анну і Марію, 4 внуки і 6 правнуків. Покійний походив з с. Лянави, повіт Добромиль, Галичина. Похорон відбувся 30 січня 1968 р. з похоронного заведення до укр. кат. церкви св. Духа, а відтак на цвинтар Св. Хреста; при участи рідні, знайомих і членів Б-ва.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Пулк, секр.

ТАРЗАН, Ч. 5946. Турботи Тарзана!

Тарзан вповні зрозумів, що надвишку левів треба знищити, поки вони не стануть людоїдами.

Він мусітиме обміркувати це з тубільцями вюдю, щоб вони побачили цю жахливу проблему...

Але як можна обмірковувати це з фанатичними поклонниками левів... З людьми, які ставали божевільними, коли вбити тільки одну з їхніх недоторканих бестій?